

Sv. Pavol VI., sv. Ján Pavol II. aj Benedikt XVI. boli proti a to aj počas pandémie prasacej chrípky

Matej Gavlák

19. júla 2021 ✝ Cirkev ✝ Eucharistia

Zdroj: 4.bp.blogspot.com

Timothy Flanders, odborník na klasické jazyky, katolícky apologeta a autor knihy *Úvod do Biblie pre tradičných katolíkov*, predstavil dejiny praxe prijímania na ruku a poodkryl ako táto prax prebiehala v minulosti, prečo a v akej forme bola v 60. rokoch obnovená, a čo na prijímanie na ruku hovorili samotní pokonciloví pápeži.

Video:

Prvotná Cirkev a protestanti

Ako Timothy, inak tradičný katolík, už na začiatku svojho výstupu upozorňuje, sv. prijímanie do úst nebola nikdy „kontroverzná téma“ medzi tradicionalistami, konzervatívnymi, ani liberálnymi katolíkmi. Cituje kardinála Saraha, ktorý v predhovore ku knihe Federica Bertolliho *La Description de la Communionne Solomano* napísal:

„Ak je Ježiš podstatou eucharistického chleba, a ak sú nejaké čiastočky z tohto chleba, (potom) je len málo dôležité, ako veľké alebo malé kúsky hostie sú. Podstata je tá istá – je ňou On.“

Timothy pokračuje a hovorí, že v istých prvotných dobách skutočne existovala prax prijímania na ruku. Táto skutočnosť je uvedená aj v pápežskom dokumente *Memoriale Domini* Pavla VI. z roku 1969. V dokumente sa výslovne uvádza:

„... avšak cirkevné predpisy podľa spisov otcov absolútne jednoznačne uvádzajú, že maximálna zbožná úcta a najväčšia opatrnosť boli preukazované pri prijímaní svätej Eucharistie. Takže, podľa slov otcov, „nikomu nedovoľujte jesť Telo skôr, než by ho najprv zbožne uctil... a budte pozorní, aby ste z Neho nič nestratili, pretože to je telo Kristovo.“

Dokument ďalej hovorí: „*Ako čas ubiehal, pravda eucharistického tajomstva, ako aj jej moc a prítomnosť Krista v nej, boli hlbšie študované, na základe čoho... bola ustanovená zvyklosť, že sám kňaz pokladá časti premeneného chleba na jazyk prijímajúceho.*“

Pán Flanders tiež uvádza názor sv. Cyrila Jeruzalemského, ktorý pripodobňoval stratu akejkoľvek čiastočky Eucharistie k amputácii, takže k hostii bolo potrebné preukazovať maximálnu zbožnú úctu a opatrnosť. Americký autor tiež upozorňuje na fakt, že samotná Svätá stolica – a nie nejaký blogger – prízvukujú, že prax prijímania na ruku bola Cirkvou opustená a to po „*hlbšom skúmaní*“ záležitosti. Samotní cirkevní otcovia po svojich skúmaniach odporučili podávať prijímanie kňazom priamo do úst veriacich.

V tých dávnych časoch tiež existovali pri prijímaní na ruku isté princípy, ktoré sa za žiadnych okolností nesmeli porušovať – okrem toho, že si mal veriaci Eucharistiu aj so všetkými čiastočkami zvlášť uctiť, nesmel si ju do úst dávať ľavou rukou, keďže to bolo vnímané ako prejav nedôstojnosti voči Pánovi. Rovnako tak aj tá najmenšia čiastočka bola uctievaná ako telo Kristovo.

Mimoriadne zaujímavá je Timothyho reč o protestantoch. Tí považovali náuku o Eucharistii –, že je telom Kristovým – za „poveru“ a „klerikalizmus“. Sami však predstavili svoju vlastnú „eucharistiu“, ktorá však bola len symbolom poslednej večere (a ani nešlo o skutočnú eucharistiu, lebo nebola premenená konsekračnými slovami z úst vysväteného kňaza). Aby protestanti teda nejakým spôsobom charakterizovali svoj postoj k eucharistii, čoby „symbolu“, nielenže ju prestali uctievať, ale zaviedli práve prijímanie na ruku.

„*Takže prijímanie na ruku bolo zavedené heretikmi, ktorí tak chceli potvrdiť svoju vlastnú herézu*“, upozorňuje. Sami protestanti si, mimochodom, svoje počínanie ospravedlňovali ako „*návrat k tradíciám prvotnej Cirkvi*“.

Sv. Pavol VI.

V 20. storočí došlo k obnoveniu prijímania na ruku, ale za jeho zavedením stála neposlušnosť voči pápežovi sv. Pavlovi VI. (sám pápež použil dokonca výraz „zneužitie“) a prispôbovanie sa protestantským zvyklostiam, ktoré eucharistickú zbožnosť zámerne degradovali, keďže nikdy neverili v jej božskú podstatu. Šlo tiež o isté chytráctvo zo strany biskupov najmä zo západnej Európy, ktorí sa dožadovali obnovenia jednej starobylej zvyklosti – a to ešte na protestantský spôsob – no iné zámerne vynechávali. Šlo o akési „*vyberanie čerešní z koláča*“. Timothy Flanders opäť zacitoval slová kardinála Saraha z jeho predhovoru ku Bertolliho knihe:

„*Pán vedie spravodlivých po priamych chodníkoch a nie po krivých. Takže spôsob, akým sa presadila prax prijímania na ruku, sa javí byť v protiklade so spôsobmi Boha.*“

Kľúčovým rozdielom medzi protestantským prijímaním na ruku a starým katolíckym bola práve úcta k Eucharistii, ktorá musela byť u prvotných kresťanov „maximálna možná“. V bohatých západoeurópskych krajinách pritom začali katolíci a ich duchovní pomaly ale isto zavádzať práve protestantský spôsob prijímania na ruku, v ktorom absentovala ona úcta. Je to presne ten istý spôsob, ktorý sa dnes vykonáva po celom svete, vrátane Slovenska.

Pán Flanders uvádza, že Svätá stolica označila v 60. rokoch tieto „nové trendy“, najmä v Holandsku, Belgicku, Francúzsku, či v Británii za „*akt neposlušnosti*“ a vydala osobitné nariadenie, ktoré ich

zakazovalo, avšak dokument zapadol a v praxi sa pokračovalo aj naďalej. Aby si holandskí biskupi ospravedlnili svoje počínanie a najmä fakt, že pri prijímaní na ruku dochádzalo k jednoznačným stratám čiastočiek z Eucharistie, vydali takzvaný *Holandský katechizmus* (1966), ktorý o čiastočkách de facto vyhlásil, že v nich nie je reálna Kristova prítomnosť, čo je, samozrejme, absolútne falošný postoj.

V roku 1968 potom pápež Pavol VI. zareagoval a v encyklike *Humanae Vitae* pripomenul ortodoxné krédo, ktoré je proti *Holandskému katechizmu*. Na to však zareagovali ďalší progresívni biskupi, tentokrát z Kanady, a svojím *Vyhlásením z Winnipegu* sa postavili proti pápežskému dokumentu. V ďalšom pápežskom dokumente *Memoriali Domini* (1969) sa uvádza:

„Prijímanie na jazyk musí byť považované za tradičné (a teda zachované)..., aby sa predchádzalo stratám eucharistických čiastočiek.“

Keďže však opozícia voči pápežovi zo strany biskupov zo západnej Európy a severnej Ameriky neutíchala, Pavol VI. vydal pre ne istú výnimku, dúfajúc, že nakoniec od prijímania na ruku upustia. Timothy však uvádza, že sa pápež v tejto svojej nádeji tragicky sklamal a s touto záležitosťou museli zvädzať tvrdé boje aj jeho nasledovníci. V roku 1972 potom teda Svätá stolica vydala aspoň oficiálne stanovisko, ktoré deklarovalo, že v čiastočkách je reálna prítomnosť Pána Ježiša Krista.

Sv. Ján Pavol II.

Slová sv. Jána Pavla II. v *Dominicae Cenaе* (1980) ohľadom prijímania na ruku sú až ohromujúce:

„... boli zaznamenané prípady trestuhodného nedostatku rešpektu voči eucharistickým čiastočkám. Prípady sú pripisované nielen jednotlivcom vinným z takého správania, ale dokonca aj pastorm Cirkvi, ktorí neboli dostatočne obozretní voči prístupu veriacich k Eucharistii.“

V roku 1980 potom sv. Ján Pavol II. konečne zrušil výnimky vzťahujúce sa na možnosť podávania prijímania na ruku v niektorých krajinách, ale jednotliví lokálni biskupi pápežovo nariadenie skrátka ignorovali. Poľský pápež taktiež vyslovene uviedol, že veriaci majú právo dostávať sv. prijímanie do úst. Tento postoj viackrát deklaroval, napríklad v liste z 3. apríla 1985 zaslanom americkým biskupom, kde sa píše:

„Veriacim nemá byť ukladané osvojovať si prax prijímania na ruku. Každý (veriaci) je slobodný vybrať si jeden, alebo druhý spôsob.“

Keď v roku 1999 dostala Kongregácia pre náuku viery otázku, či by mali diecézy zaviesť povinné prijímanie na ruku, kongregácia odpovedala nasledovne:

*„Z množstva dokumentov Svätej stolice je zjavné, že v diecézach, kde zaviedli prax podávania prijímania na ruku, zostáva právo veriaceho dostať Eucharistiu na jazyk nezmenené. **Takže tí, ktorí obmedzujú veriacich v prijímaní na jazyk a presadzujú podávanie Eucharistie len na ruku, konajú v rozpore s normami...**“*

Aj po roku 2000 vychádzali dokumenty v podobnom duchu. *Redemptionis Sacramentum* (z roku 2004), paragraf 91 uvádza:

*„Nie je uvedené, že by bolo dovolené uprieť sväté prijímanie nijakému Kristovmu veriacemu, len na základe toho, že si osoba žiada prijať Eucharistiu pokľaciačky, alebo postojačky. **Každý***

veriaci má vždy právo prijať sv. prijímanie na jazyk..., ak však existuje riziko znesvätenia, sv. prijímanie by nemalo byť dávané veriacemu do rúk.“

Timothy Flanders upozorňuje na to, že neopatrné zaobchádzanie s Eucharistiou, kedy sa čiastočky z nej proste strácajú, môže byť skutočne považované za znesvätenie. Pokračuje: „Ak biskup nariadi kňazovi, že sv. prijímanie má byť podávané do rúk, **potom je taký kňaz povinný upovedomiť veriacich, že si majú uctiť všetky čiastočky a rovnako tak skonzumovať všetky čiastočky.**“ Flanders tiež prečítal ďalší pápežský dokument, *Ecclesia de Eucharistia* (2003), kde sa v paragrafe 61 uvádza, že v boji proti znesväteniu Eucharistie treba ísť až do krajnosti. „Niektorí ľudia sú obviňovaní z toho, že sú príliš extrémni. Nuž, Ján Pavol II. hovorí, že v tejto veci neexistujú žiadne extrémny,“ rozpráva vo videu autor.

Benedikt XVI.

V rovnakej línii sa držal aj súčasný emeritný pápež, Benedikt XVI. V dokumente *Corpus Christi* (2008) znovuzaviedol nielen prijímanie na jazyk, ale aj po kľačiacke. Mimoriadne dôležitý moment však prišiel v roku 2009, kedy svet zasiahla pandémia prasacej chrípky. Timothy Flanders uvádza:

„Kongregácii pre náuku viery bolo v tom čase zaslané ďalšie dubium, ktoré sa pýtalo: „Stále zostáva v platnosti toto právo (prijímania do úst) aj v čase pandémie prasacej chrípky?“ A oni (kongregácia) odpovedali, že **áno**; tie práva stále existujú a citovali pritom všetko to, čo sme tu aj my odcitovali z *Redemptionis Sacramentum*.“

Timothy pokračuje a vysvetľuje, že nejde až tak o právo veriaceho prijímať na jazyk, ale v prvom rade ide o právo Krista byť správnym spôsobom uctievaný a správnym spôsobom prijímaný bez toho, žeby sa ľudia dopúšťali urážok voči nemu.

„Našou prvoradou a najväčšou starosťou má byť to, aby sme všemocnému Bohu prejavili takú česť a slávu, aká mu prináleží,“ hovorí vo videorozhovore. Pred záverom sa ešte vrátil k slovám kardinála Saraha, bývalého prefekta Kongregácie pre Boží kult a disciplínu sviatostí, ktorý v predhovore knihy F. Bertolliho napísal:

„Sv. Terézia z Kalkaty bola smutná a v bolestiach, keď videla, že kresťania dostávajú sv. prijímanie do rúk. Povedala, že pokiaľ vie, všetky jej sestry prijímali sv. prijímanie len na jazyk.“

A kardinál pridal aj svoje vlastné slová:

„Prečo trváme na tom, aby sme dostávali prijímanie postojáčky a do ruky? Prečo tento postoj nedostatku podriadenosti voči Božím znameniam? **Nech sa žiaden kňaz neopováži vložiť svoju autoritu do tejto záležitosti tak, žeby odmietol alebo zle zaobchádzal s tými, ktorí si želajú dostávať sv. prijímanie pokľačiacke a na jazyk.**

Podme ako deti a pokorne prijímajme telo Kristovo na kolenách a na jazyk. Ved' sami svätci nám dávajú príklad, oni sú vzormi, ktoré nám Boh poskytuje, aby sme ich napodobňovali.“

Dožadujme sa možnosti prijímania tela nášho Pána tak, ako sa patrí!

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/sv-pavol-vi-sv-jan-pavol-ii-aj-benedikt-xvi-boli-proti-prijimaniu-na-ruku-a-to-aj-pocas-pandemie-prasacej-chripky/>

